

Till justitieminister Morgan Johansson angående förslaget om hemlig dataavläsning

Regeringens förslag om hemlig dataavläsning innebär att polisen får möjlighet att i hemlighet gå in i datorer och mobiler. Polisen kommer också få tillgång till personers mail- och sociala medier-konton. Vi ser en stor risk för att reglerna, så som de är utformade, kommer att påverka källskyddet negativt.

I förslaget finns det en bestämmelse som är tänkt att skydda journalistisk verksamhet och garantera källskyddet. Den hemliga dataavläsningen ska nämligen inte få avse en dator, mobil eller ett internetkonto som "stadigvarande" används i verksamhet där tystnadsplikt (källskydd) gäller enligt TF/YGL.

Den nya regeln är utformad utifrån hur bestämmelserna om hemlig rumsavlyssning ser ut. När det gäller lokaler går det att avgöra om de "stadigvarande" används för journalistisk verksamhet. Men det går inte att ta en lagregel som handlar om att placera avlyssningsutrustning i en fysisk lokal och tillämpa den rakt av på dagens digitala verklighet som vi i mediebranschen verkar i.

En källa som tar kontakt med en journalist gör det utifrån förutsättningen att journalisten som person ska skydda källan. Det är inte rimligt att källan ska göra en bedömning av till exempel huruvida den mailadress källan har till journalisten är kopplad till ett konto som "stadigvarande" används av journalisten i dennes yrkesutövning. Journalister använder dessutom ibland tillfälliga telefoner och mailadresser just i syfte att skydda källan. Så som förslaget ser ut riskerar dessa telefoner och mailkonton att bli föremål för hemlig dataavläsning, vilket vore väldigt olyckligt.

Allmänhetens förtroende för journalisters möjlighet att skydda källor är beroende av det finns så säkra kontaktvägar som möjligt mellan källan och journalisten. Om källor inte känner sig trygga kommer det att minska medias möjligheter att avslöja korruption och andra oegentligheter, vilket är ett problem för demokratin.

Cilla Benkö, vd, Sveriges Radio

Hanna Stjärne, vd, SVT

Jeanette Gustafsdotter, vd, TU – Medier i Sverige

Kerstin Neld, vd, Sveriges Tidskrifter

Robert Aschberg, ordförande, Publicistklubben

Sofia Wadensjö Karén, vd, UR

Ulrika Hyllert, ordförande, Journalistförbundet

Viveka Hansson, programdirektör, TV4